

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından, 1981 yılında James Tobin'e (Yale Üniversitesi, ABD) verilmiştir. Tobin bu ödüle "mali piyasalar, bu piyasalardaki harcama kararları ve bu piyasaların istihdam, üretim ve fiyat değişimleri ile olan ilişkilerine katkılarında dolayı" layık görülmüştür.

James Tobin - 1981 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: Babası Louis, gazeteci ve aynı zamanda Illionis üniversitesi atlet yetiştirme servisinin yöneticisi, annesi Margeret sosyal hizmetler uzmanı olan James Tobin 1918'de Illionis eyaletinin Champaign kentinde doğmuştur. Yaşadığı dönemdeki bir çok üniversite öğrencisi gibi, Tobin'de 1930'lu yılların yarattığı olumsuzluklardan etkilenmiştir. J. M. Keynes'in kitaplarını okuduktan sonra iktisat çalışmaya karar vermiş; yaşamını ve kariyerini bu yönde şekillendirmiştir. 1946'da Elisabeth Fay Ringo ile evlenmiş ve dört çocuk sahibi olmuştur. 2002'de 84 yaşındayken New Haven'de yaşamını yitirmiştir.

Eğitim-Kariyer: Lise eğitimini Champaign kentinde tamamladıktan sonra üniversite eğitimi için Urbana'ya gitmiştir. 1935'te Harvard Üniversitesi'nden burs kazanmış ve 1941 yılına kadar çalışmalarını burada sürdürmüştür. Sonrasında Washington'da ulusal savunma malzemeleri dağıtan bir ajansta görev almıştır. Okul bittikten sonra USS Kearny destroyerine atanmış, dört yıl boyunca Akdeniz ve Atlantik'e gemiler göndermiş ve Kuzey Afrika ile İtalya çıkartmalarına katılmıştır. Terhisinden sonra Harvard Üniversitesi'ne davet edilmiş ve doktorasını tamamlamak üzere Harvard Üniversitesi'ne dönmüştür. Burada tüketim fonksiyonu teorisi ve istatistikleri konulu bir tez savunmuştur. 1950'den itibaren Yale Üniversitesi'nde akademisyenlik kariyerine başlamış ve aynı zamanda Cowles Commission çerçevesinde eğitimine devam etmiştir. 1957'de bu okulda Sterling Kürsüsü iktisat profesörü olmuştur. Aynı zamanda, 1961-1962 yıllarında başkan J.F. Kennedy'nin danışman kuruluna katılarak çalışmalarda bulunmuştur.

Hobileri: Çocukluk hayali basketbol takımına girmek olan Tobin'in en büyük tutkusu atlet geliştirme servisinin yöneticisi olan babası Louis ile çeşitli takımların maçını izlemektir. Spora olan ilgisi sadece basketbolla sınırlı olmayıp doğa, kayak ve beyzbol alanlarına da ilgi duymuştur. Ayrıca Tobin, Ternöv (Newfoundlands dog) cinsi köpeklerle olan tutkusuyla da tanınmaktadır.

İktisat Bilimine Katkıları: Akademik çalışmalarını genel ekonomi, ekonomik büyüme, para ve maliye politikaları alanlarında yoğunlaştırmıştır. "Safkan bir Keynesci" olarak devletin ekonomide zorunlu bir şekilde aktif rol oynaması gerektiğini savunmuştur. Tobin çalışmalarında mali piyasaların risk, portföy yönetimi ve ekonomik gelişmeler üzerindeki rolünü araştırmış ve bu araştırmaların Keynesyen iktisadi çözümlemelerde daha geniş ölçüde kullanılmasını sağlamıştır. Tobin, monetarist iktisatçıların sıklıkla eleştirdiği Keynesyen iktisadi yeniden popüler hale getirmiştir. Keynesyen iktisatçıları ve monetarist iktisatçıları arasında bir uzlaşmacı olarak görünen Tobin Keynesyen makroekonomi ile klasik mikroekonomiyi bütünleştirmeye çalışmıştır. Firmaların yatırım kararları alırken sermayenin maliyeti ve beklenen verimlilik arasındaki ilişkiyi Tobin'in Q teorisi hipotezi ile ortaya koymuştur. Ayrıca 1950'lerden itibaren ABD gıda ürünleri talep fonksiyonu tahminlerine ve büyüme teorisine ilişkin çalışmalar yapmıştır. Uluslararası sermaye hareketlerinden vergi alınması gerekliliğini savunan Tobin vergisi ile de globalleşme karşıtları nezdinde büyük bir ün kazanmıştır.